

Sejmowa Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii na posiedzeniu 29 września br. omówiła plany w zakresie cyfryzacji polskich szkół oraz rozbudowy edukacji w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Jako pierwszy głos zabrał Marek Zagórski, Minister Cyfryzacji. Odnosząc się do cyberbezpieczeństwa i cyberedukacji wskazał, że wzmocnienie edukacji w tym zakresie jest jednym z celów Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa i Strategii Cyberbezpieczeństwa RP, gdzie wyróżnić można trzy zasadnicze obszary działania:

- zwiększenie kompetencji kadry podmiotów istotnych dla cyberbezpieczeństwa RP
- stworzenie warunków dla bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni przez obywatelki
- rozwijanie świadomości obywatelskiej w kierunku bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni

Jak wskazał minister Zagórski istotne z punktu widzenia cyberedukacji są dwa ostatnie obszary, w ramach których działania realizowane są wielotorowo. W obszarze drugim edukacja w zakresie cyberbezpieczeństwa powinna być dostępna na jak najwcześniejszym etapie dostępu dzieci i młodzieży do usług cyfrowych, najlepiej przed wejściem w cyfrowy świat, czyli w praktyce będzie dotyczyła edukacji wczesnoszkolnej. Celem jest prowadzenie szerokiej kampanii społecznej dotyczącej cyberedukacji i cyberhigieny. Żeby to było możliwe, konieczne jest działanie wielotorowe m.in. poprzez uwzględnienie cyberbezpieczeństwa w podstawie programowej ale także zabezpieczenie odpowiednich środków na podnoszenie kompetencji, w pierwszej kolejności nauczycieli. Jak wskazał Minister będzie to realizowane z wykorzystaniem instrumentów finansowych, które są aktualnie dostępne w budżecie ale przede wszystkim z wykorzystaniem środków UE, które będą dostępne w nowej perspektywie finansowej, w większym zakresie niż obecnie.

Podstawowe założenie Ministerstwa Cyfryzacji polega na tym, żeby w ramach nowego Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa powstała oś dedykowana cyberbezpieczeństwu,. I w ramach tej osi przewiduje się co najmniej trzy projekty:

- uruchomienie programu edukacji w zakresie bezpieczeństwa nowych technologii w szkołach podstawowych,
- uruchomienie programu edukacji w szkołach ponadpodstawowych, w tym zaawansowanej edukacji w ramach tzw. klas cyberbezpieczeństwa,
- wsparcie w tworzeniu dedykowanych cyberbezpieczeństwu kierunków studiów na uczelniach wyższych.

Jak zauważył minister Zagórski są to projekty przykładowe, a szczegółowa struktura osi poświęconej cyberbezpieczeństwu i działaniom w zakresie edukacji, będzie efektem uzgodnień i prac prowadzonych także z partnerami społecznymi.

Jednocześnie w ramach Krajowego Planu Odbudowy, czyli perspektywy interwencyjnej, która jest prowadzona w ramach Funduszu Odbudowy i Odporności będą realizowane działania prewencyjne mające na celu podnoszenie świadomości społecznej na cyberzagrożenia. Dodatkowo zakłada się finansowanie tych działań z budżetu. Jednym z elementów (działania te są opisane w strategii w ramach celu szczegółowego: stworzenie warunków dla bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni przez obywateli) jest zadanie polegające na opracowaniu i realizacji programu doskonalenia zawodowego kadry nauczycielskiej w zakresie wykorzystywania nowoczesnych technologii, wsparcie nauczycieli przy

realizacji podstawy programowej w kontekście bezpiecznego korzystania z nowoczesnych technologii, a także cykl szkoleń regionalnych dla nauczycieli i pedagogów z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni, rozwijanie programów edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa nowoczesnych technologii na wszystkich etapach edukacji, a także rozwijanie Dyżurnet.pl i SaferInternet.

Minister Zagórski podkreślił, że ważną rolę jeżeli chodzi o cyberbezpieczeństwo w szkole odgrywa NASK (operator OSE) – w ramach OSE istotne jest także zapewnienie usług bezpieczeństwa szkołom i jest to i będzie realizowane na czterech poziomach: od bezpieczeństwa infrastruktury, poprzez filtrację treści, blokowanie stron nielegalnych i niebezpiecznych dla dzieci poprzez wykrywanie cyberzagrożeń, w tym zwalczanie hejtu, mowy nienawiści i dezinformacji oraz przygotowanie specjalnej aplikacji dla kontroli rodzicielskiej.

Odnosząc się do modernizacji szkół wykraczającej poza OSE Minister Cyfryzacji omówił działania MC lub NASK:

- przed pandemią ruszył program „OSE wyzwanie”, którego wskazaniem kierunkowym była odpowiedź na pytanie jak wyobrażamy sobie wyposażenie polskiej szkoły w sprzęt komputerowy i w ramach tego projektu 800 szkół otrzymało 16 laptopów w specjalnych mobilnych szafkach, umożliwiających ich przenoszenie między klasami.
- z MFiPR podjęta została decyzja o przeznaczeniu środków z POPC na zakup dodatkowego sprzętu – 360 mln dla samorządów (programy Zdalna Szkoła i Zdalna Szkoła+). Szacunkowo zakupiono ok 145 tysięcy laptopów i 15 tysięcy tabletów.
- działanie sfinansowane z funduszu COVID w ramach dofinansowania budżetu OSE w bieżącym roku, jest realizowane przez NASK. Dzięki niemu zrealizowano zamówienie na zakup 51,5 tysięcy tabletów które trafiły do szkół, część przekazana została do dyspozycji MEN, po to żeby punktowo wspierać te placówki gdzie ta edukacja zdalna musi się odbywać, gdzie pomimo tych wcześniejszych zakupów nadal są stwierdzane braki w dostępie do sprzętu.

Jak podsumował Minister Zagórski w sumie te działania dot. zakupu sprzętu dla szkół opiewają na ponad 400 mln zł i sfinansowano z nich zakup 156, 5 tys. laptopów i 66,5 tys. tabletów.

Docelowy wskaźnik nasycenia w sprzęt (laptopy, tablety) powinien zdaniem Ministra oscylować w granicy 1 urządzenia na 3 uczniów przy założeniu, że sprzęt jest mobilny.

Kolejno głos zabrał Maciej Kopeć, Podsekretarz Stanu w MEN.

W pierwszej kolejności minister zwrócił uwagę na głęboką zmianę podstawy programowej z informatyki i zwiększenie liczby godzin nauczania informatyki na pierwszym etapie w całym cyklu o 70 godzin, które miały miejsce w 2015 r.

Na kwestię cyberbezpieczeństwa zwrócono uwagę w Prawie oświatowym, oraz w preambule do podstawy programowej ale także w szczegółowych zapisach dot. nauczania informatyki na ten temat. Minister dodał także, że w ramach szkolnego programu wychowawczao-profilaktycznego, elementy cyberbezpieczeństwa również muszą zostać uwzględnione. Elementy cyberbezpieczeństwa zostały także uwzględnione w rządowym programie Bezpieczna+. Kwestia ta była także uwzględniana w kolejnych priorytetach, które kierował minister edukacji a więc była uwzględniana w podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa, w poszczególnych latach szkolnych (np. w roku 2016 –

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: czwartek, 08, październik 2020 22:23

Katarzyna Liszka-Michałka

Odśłony: 226

---

rozwijanie kompetencji informatycznych, w roku 2017/2018 – podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej, w roku 2018/2019 – kompetencje cyfrowe uczniów i nauczycieli i równocześnie bezpieczne korzystanie z sieci, 2020 – wdrażanie nowej podstawy programowej, bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych).

Zmiany, które resort edukacji wprowadził w ostatnich latach to także: programy Aktywna Tablica, Zdalna Szkoła, Zdalna Szkoła+ oraz wdrożenie platformy e-podręczniki.

W uzupełnieniu Minister Zagórski wskazał, że MC wraz z NASK przygotowali nauczycieli do pracy zdalnej na początku pandemii – został wydany poradnik do korzystania z narzędzi informatycznych i portal zdalne lekcje, gdzie przygotowywane były scenariusze zdalnych zajęć (3600 dla wszystkich poziomów i przedmiotów).

Przechodząc do omówienia stanu budowy OSE Marek Zagórski podkreślił, że do końca 2020 r. nie powinno być w Polsce szkoły, która nie będzie miała dostępu do Internetu – jest to cel podstawowy. Docelowy model – wszystkie szkoły z szybkim Internetem w oparciu o połączenie światłowodowe ale do końca 2020 tego zadania zrealizować na pewno się nie uda.

Minister przypomniał, że do 1 stycznia 2021 r. istnieje obowiązek zapewnienia szybkiego Internetu w szkołach. Może się to odbyć z pomocą OSE lub organy prowadzące mogą zrealizować to zadanie samodzielnie.

Reasumując, Minister wskazał, że w porównaniu do oceny NIK, która prowadziła kontrolę OSE w okresie kiedy operacyjnie budowa sieci dopiero ruszała, nastąpiło wyraźne przyspieszenie. Cel założony przy konstrukcji programu OSE będzie zrealizowany a w 80% placówek do końca roku będzie to dostęp do Internetu poprzez łącze światłowodowe. W pozostałych szkołach z różnych przyczyn usługa będzie świadczona w oparciu o łącze alternatywne.

Odpowiadając na pytania w dyskusji Minister wskazał, że łącze alternatywne, które będzie funkcjonowało jako alternatywa światłowodu i tak ma poprawić sytuację i jakość połączenia, która do tej pory była w szkołach. I zakłada się, że takie łącze będzie funkcjonowało maksymalnie 6 miesięcy z wyłączeniem 600 szkół, gdzie ze względu na różne okoliczności podłączenie światłowodu może być trudniejsze.

Sławomir Wittkowicz podniósł kwestię szkoleń nauczycieli, wyposażenia ich w sprzęt lub wprowadzenia zwolnienia z VAT na zakup komputerów przez nauczycieli.

Jak wyjaśnił Minister Zagórski samorzady sprzęt zakupiony w ramach programów Zdalna szkoła mogą udostępniać jak chcą i komu chcą, więc mogą go też wypożyczyć nauczycielom.

Odnosząc się do ewentualnego zwolnienia z VAT Minister zauważył, że nie jest ono przewidywane, ponieważ w ramach projektów zgłaszanych do Krajowego Programu Odbudowy planuje się, aby jeden z projektów dotyczył zakupu wyposażenia dla szkół – 2 mln urządzeń (ale wymaga to jeszcze uzgodnienia z KE).

Co do szkoleń dla nauczycieli to planowane są programy dla nauczycieli, które będą trwały nawet kilka lat ponieważ proces podnoszenia kompetencji nauczycieli będzie trwały i najważniejsze, żeby go

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: czwartek, 08, październik 2020 22:23

Katarzyna Liszka-Michałka

Odśrody: 226

---

rozpocząć. Dodatkowo MC pracuje z MEN nad platformą, która będzie służyła do przygotowania i prowadzenia kursów e-learningowych, także dla nauczycieli.

W ramach POWER na podnoszenie kompetencji cyfrowych zaplanowano ok. miliard euro a jednym z zasadniczych celów tego komponentu będzie podnoszenie kompetencji nauczycieli.

Minister Zagórski odniósł się także do pytania dotyczącego problemu z siecią energetyczną w szkołach, które mieszczą się w starych budynkach. Sytuacja jest różna i ciężko ją ujednolicić. 4 lata temu prowadzono analizę potrzeb związanych z infrastrukturą wewnątrzszkolną i ten obraz był bardzo różny i ciężko było sklasyfikować jednoznacznie ze np. szkoły w małych miejscowościach były gorzej wyposażone, bo zdarzało się, że były po remoncie i modernizacji. Szacunki wówczas były takie, że potrzebne są ok. 2 mld zł dofinansowania. Pytanie należy zadać samorządom jak szacują potrzeby w tym zakresie. Minister podkreślił, że został zapowiedziany przez Rząd program modernizacji polskiej szkoły szacowany na 2 mld złotych. W ramach Krajowego planu Odbudowy będzie można mówić o większych kwotach. Jednak pewien wysiłek JST w podstawową infrastrukturę lub zidentyfikowanie potrzeb jest potrzebne, żeby można było dalej pracować. Część zadań na pewno będzie finansowania z regionalnych programów operacyjnych tak jak dotychczas.